

2. KARÁCSONY – A BETELJESEDETT ÍGÉRET: SIMEON ÉS ANNA TALÁLKOZÁSA JÉZUSSAL (Lk 2,21–40)

Gyülekezeti óraszám: 1. Egyházi iskolák óraszám: 1.

TEOLÓGIAI ALAPVETÉS

Felhasznált irodalom:

BOVON, Fr., Das Evangelium nach Lukas (Lk 1,1–9,50), Zürich 1989.

GOPPELT, L., Az Újszövetség teológiája, Budapest 1992.

BARTHA, T. (szerk.), Keresztyén Bibliai Lexikon, Budapest 2000.

SZÉNÁSI, S., Ünnepeink. A református egyházi év. Kálvin Kiadó, Budapest 1999.

Isten Szabadítót ígért a népének. Két idős ember, akik az Isten törvényei szerint hitelesen éltek, megprófétálják, hogy Jézus az a kisgyermek, akire Isten ígéretei vonatkoztak. Lukács evangélista számára fontos, hogy a Jézus születése körüli eseményeket a Törvény keretei közé helyezze, mivel Isten népe számára a Törvény az Istennel való szövetség jele.

A két idős emberrel való találkozás előtt Lukács evangélista kiemeli, hogy Jézus szülei Isten írott (Törvény) és kijelentett (angyal) szava szerint cselekedtek. Az újszülöttet (törvény szerint 3Móz 12,3) nyolcnapos korában körülmetélték, ezzel kifejezve, hogy Isten szövetséges népéhez tartozik. A másik törvény, amit követtek Jézus szülei: az úgynevezett tisztulási törvény. Gyermekszülés után az asszonyért engesztelési áldozatot kellett bemutatni a tisztulási idő eltelte után. Mózes törvényei szerint egy anya egy fiú születése után 7 napig tisztátalan marad. És 33 napig ezután sem érintkezhet semmivel, ami szent, így templomba sem mehetett. Leánygyermek esetében ez az idő ennek a kétszerese. Amikor ez az idő letelt, akkor mutatták be az úgynevezett tisztulási áldozatot. A hagyomány szerint az elsőszülött fiúgyermeket Isten szolgálatára kell szentelni. Ezt váltották ki azzal, hogy kiváltási árat fizettek a templomban. Mária és József a szegények áldozatát mutatta be.

1. Simeon

Simeon egy várakozó ember, aki Istenben bíz, Benne reménykedik, és a reményei nem a saját életére vonatkoznak, hanem Izráel jövőjére. A Szentlélek vezetése mellett ismeri fel Simeon a beteljesedés pillanatát. Simeon nemcsak egyszerűen megfogta a gyermeket, hanem elfogadta, befogadta (görög ige „deikhomai” jelentése: befogad, fog, vesz). Simeon lelkének belső történése fejeződött ki a gyermek ölbe vételével. A testbeszéd után egy himnusz következik. Ahogyan Keresztelő János születését himnusz kísérte, úgy Jézus születését is. Simeon szolgának nevezi magát (29. v.). Ez az Isten és az ember közötti jogi viszony kifejezése: úr és szolga. Az elbocsátás (görögül: apolüó) kifejezése vonatkozhat több dologra is: elbocsátás az életből, a szolgaságból vagy a várakozás szolgálatában való állásból. Simeon jelen időben beszél. Simeon szájából hangzik el Isten magasztalása a gyermek születése nyomán. Ez egy valódi imádság, beszélgetés Istennel.

Isten célja a szabadítás. Simeon prófétai éneke túllép a szövetség keretein. Isten minden nép számára készített üdvösségéről beszél.

2. Anna

Simeon után egy prófétanő, Anna találkozott a gyermek Jézussal. Egy idős özvegyasszonyról van szó. Különös életmódja volt. Nemcsak egyszerűen jelen volt a templomban, hanem kimondva, kimondatlanul ott is élt. A görög kifejezést úgy is lehet érteni, hogy nem küldték el, nem távolították el a templomból, megengedték neki, hogy mindig ott legyen. Anna a

templomban lakott. Mivel éjjel és nappal semmi mással nem foglalkozott, mint az Istennel való kapcsolatával, ezért bizonyára családja sem volt. Élete nagy részében böjtölt, és könyörgést mondott. Nem írja le Lukács, hogy mi volt az imádságának a tárgya, de arra lehet következtetni, hogy Izráel Szabadítójáért, szabadulásáért imádkozott. Mindaddig, amíg nem találkozott a gyermek Jézussal, imádsága könyörgés volt, a találkozás után pedig hálaadás.

A két idős emberrel való találkozás közös jellemzője a felismerés. A kisgyermekben, aki maga még nem is tud Istenről beszélni, felismerték a Szentlélek kijelentése által a megígért Megváltót.

VALLÁSPEDAGÓGIAI SZEMPONTOK

A karácsony az egyik legkedveltebb ünnepe a gyermekeknek. Az ajándékok, a megannyi édesség, rokonlátogatások mind-mind felfokozottá teszik a várakozást. A lecke üzenete az igazi hiányra és az Igazira való várakozásra teszi a hangsúlyt. A gyermekben ezt leginkább a szent család képe hívja elő, amelyben ott van az anya, az apa és egy kisgyermek. Sokan élnek meg a karácsonyt szétesett családokban, családi feszültségek közt. Jézus gyermekként jött el, egy családba jött el, mert fontos volt Istennek, hogy kiábrázolja a család örömét, az újszülött értékét, a gyermek méltóságát. A karácsonyi történetben jó, ha ezekre a képekre felhívjuk a gyermek figyelmét.

A karácsonyt mi a beteljesülés felől nézzük. A múlt óra a várakozásra helyezte a hangsúlyt, ez az óra a beteljesülés öröme. Jó, ha ezt az ünnepi örömet valamilyen módon kihangsúlyozzuk és megteremtjük az órán. Feldíszíthetjük előre a termet, mindenki helyére tehetünk egy kis ajándékot, ami fogadja őket, előre odakészíthetjük a kézművesség kellékeit, tehetünk le egy-egy hangszert, amivel a gyermek dicsőítheti az Istent, kifejezheti az örömét, szólhat a háttérben halk karácsonyi zene. Kössük össze ezt a kitüntetett órát, kitüntetett alkalmat, hangulatot a Szabadító feletti örömmel! A következő félév történetei Jézusról mint szabadítóról szólnak. Itt ne az üzenet mélységére, teológiájára helyezzük a hangsúlyt, hiszen lesz még rá alkalmunk, hanem az öröm átélésére adjunk lehetőséget!

A TÉMÁHOZ KAPCSOLÓDÓ KÖVETELMÉNYEK

<u>Minimum</u>	<u>Optimum</u>
• Bátorítással vegyen részt az órán a hittanoktató által kezdeményezett feladatokban, játékokban, közös beszélgetésekben, közös éneklésben, imádkozásban. • Saját korosztályának és egyéni sajátosságainak megfelelő szinten: ○ Tudja elmondani a munkáltató tankönyvi ábrák segítségével Jézus születésének történetét. ○ Tudja segítséggel elmondani a munkáltató tankönyvi kép és szöveg alapján Simeon és Anna találkozását Jézussal. ○ Tudja segítséggel értelmezni a lecke Igéjét: Zsoltárok könyve 130,5.	• Önként és aktívan vegyen részt az órán a hittanoktató által kezdeményezett feladatokban, játékokban, közös beszélgetésekben, közös éneklésben, imádkozásban. • Saját korosztályának és egyéni sajátosságainak megfelelő szinten: ○ Legyen képes összefoglalni a munkáltató tankönyvi ábrák segítségével Jézus születésének történetét. ○ Legyen képes a munkáltató tankönyvi kép és szöveg alapján összefüggően elmondani Simeon és Anna találkozását Jézussal. ○ Legyen képes értelmezni és megjegyezni a lecke Igéjét: Zsoltárok könyve 130,5.

ÓRAVÁZLAT-JAVASLAT

Fő hangsúly: Isten beteljesíti az ígértét.

Kognitív cél: Simeon és Anna történetén keresztül annak a felismertetése, hogy karácsonykor Isten szabadító ígértének a beteljesedését ünnepeljük.

Affektív cél: A beteljesedett ígért öröme és az ezért érzett hálaadás attitűdjének erősítése.

Pragmatikus cél: Olyan alkalmak teremtése az órán, ahol a gyermekek felismerhetik Isten ígérteinek a beteljesedését, és gyakorolhatják az Isten iránti hálát.

Óra fő része	Javaslatok	Tananyag, célhoz kapcsolódás
Motiváció, ráhangolódás, előzetes ismeretek aktiválása	Kik várták az Istentől küldött Szabadítót? A múlt órai ígért-várakozás témájához kapcsolódva beszéljünk a munkáltató tankönyvben, az 1. feladatban található képeslapokról! Idézzük fel a karácsony történetét, és vegyük számba az elhangzott ígérteteket és a várakozókat! A karácsonyi történet ismétlése, felelevenítése A munkáltató tankönyv 1. feladatával, az ajánlott videó segítségével, a 2. feladatban ajánlott karácsonyi makett elkészítésével	TKGY Karácsony, A beteljesedett ígértet lecke, 1. feladat TKEI Karácsony, A beteljesedett ígértet lecke, 1. feladat TKGY Karácsony, A beteljesedett ígértet lecke, 1–2. feladat TKEI Karácsony, A beteljesedett ígértet lecke, 1–2. feladat Javaslat: Ha a tanév rendjében szántunk egy plusz órát a karácsony ünnepére, akkor a történet ismétlése és a makett készítése egy különálló óra alapját is képezheti. Megjegyzés: A karácsonyi makett, vagy a kézműves betlehem elkészítésével azokban a családokban is ott lehet a betlehem és benne az Úr Jézus, akik nem a keresztyén üzenetre összpontosítva élik meg az ünnepet.

	Átvezetés: Két idős emberről szól a mai történet, akik ugyancsak várták a megígért Szabadítót.	Kérjük meg a gyermekeket, hogy tegyék a betlehemest a fa alá, és olvassák fel karácsonykor a rajta található ígét.
Feldolgozási javaslat, munkáltatás	Simeon és Anna találkozása Jézussal: - József és Mária útja a jeruzsálemi templomba: a korabeli szokás - Simeon imája, ígérete, várakozása: aranymondás - Simeon látogatása a templomban - Találkozás a Megváltóval: örömének - Anna prófétálása A történet feldolgozása kérdésekkel és a munkáltató tankönyv feladataival - Kik a karácsony főszereplői? - Mikor született meg Simeonban és Annában az öröm? - A mi karácsonkban is Jézus lehet a legnagyobb öröm.	TKGY Karácsony, A beteljesedett ígét lecke, 124. o. TKEI Karácsony, A beteljesedett ígét lecke, 140. o. TKGY Karácsony, A beteljesedett ígét lecke, 3–5. feladat TKEI Karácsony, A beteljesedett ígét lecke, 3–5. feladat
Aranymondás	„Várom az Urat, várja a lelkem, és bízom ígétében.” (Zsolt 130,5)	
Énekjavaslatok (alternatívák)	RÉ21 417. „Jöjjetek Krisztust dicsérni...” (TKGY 138. o. 3., TKEI 154. o. 3.) RÉ21 390. „Várj, ember szíve, készen...” (TKGY 149. o. 19., TKEI 165. o. 19.) „Szabadításod öröme...” (TKGY 141. o. 6., TKEI 157. o. 6.) RÉ21 222:8 „Adjad, hogy lássuk...” (+BS) RÉ21 406: „Az Istennek szent angyala...” BS 59: „Aranyszárnyú angyal...” (+DU) BS 67: „Boldog örömnapi...”	

TOVÁBBI ÖTLETEK

Képelemzési és szövegelemzési módszertani segédlet

TKGY 124. o., TKEI 140. o.

A képen látható:

Tematikus kép: József és Mária ajándékot visznek a templomba, hogy hálát adjanak Istennek a gyermekért. Velük szemben áll Simeon és Anna, a prófétanő. Simeon kezében a kis Jézus, felemelt kézzel adnak hálát.

A szöveg: Simeon azt az ígéretet kapta, hogy meglátja a Megváltót. Isten Simeont a templomba vezette épp akkor, mikor József és Mária is oda tartott. Ott volt Anna is, a prófétanő. József és Mária ajándékot vittek a templomba, hogy hálát adjanak Istennek a gyermekért. Simeon örült, hogy megláthatta a gyermeket és Anna is boldog volt, hangosan hálát adtak Istennek a Megváltó születéséért.

Instrukció a képolvasáshoz és a kapcsolódó szöveg elemzéséhez

- Nézzétek meg a képeket, és idézzétek fel Jézus születésének történetét! (TKGY 123. o., TKEI 139. o.)
- Olvassátok el a szöveget, és figyeljétek meg, ki miért ment a templomba? (TKGY 124. o., TKEI 140. o.)
- Mire vágyott az öreg Simeon?
- Mit csinált a templomban Anna, a prófétanő?
- Mi történt a találkozás után?

Beszélgetéspontok az aranymondáshoz:

Aranymondás: „Várom az Urat, várja a lelkem és bízom ígéretében.”

- Ki mondhatta ezt a mondatot a történet szereplői közül? Miért?
- Mit jelent számodra az Ige, ha kimondod magadban? Mit érzel? Fogalmazd meg!

1. Az ígéret szép szó, ha megtartják, úgy jó!

Beszélgessünk a fenti közmondásról!

- Miről szól a közmondás?
- Miért kell az embert emlékeztetni az ígéreteire?
- Milyenek Isten ígéretei?
- A tanult bibliai történetek alapján idézzetek fel Istentől kapott ígéreteket!

2. Karácsonyi dicsőítés. Kapcsolódjunk be Simeon és Anna énekébe!

Állítsunk össze a gyermekek által ismert karácsonyi énekekből egy csokrot! Énekeljük úgy végig őket, mint dicsőítést! Bekapcsolódhatnak hangszerekkel, lehetnek közte imádságok, versek. Szánjuk Istennek ezeket az énekeket!

3. Karácsonyi kézműves anyagok, sablonok az RPI honlapján

Karácsonyi csillag:

https://refpedi.hu/documents/3243/Kalvin_csillag_karacsonyi_csillag_2024.10.08.ZN.pdf

Karácsonyi aranymondás képeslap:

https://refpedi.hu/documents/3319/karacsonyi_aranymondas_2024.10.02.ZN.pdf

Karácsonyi képeslap, csillag és jászol:

https://refpedi.hu/documents/3309/csillag_jaszol_2023.12.01.ZN.pdf

Karácsonyi könyvjelző: https://refpedi.hu/documents/3300/konyvjelzo_karacsony.pdf

Karácsonyi makett: https://refpedi.hu/documents/2311/karacsonyi_makett_2023.12.04.ZN.pdf

Karácsonyi memóriakártya:

https://refpedi.hu/documents/4040/karacsonyi_memoriakartyak_2022.10.19.ZN_YrKJhks.pdf

4. Karácsonyi tematikus képek, karácsonyi memóriakártya az óvodai segédanyagok között

https://refpedi.hu/documents/2928/Ovis_karacsony_net.pdf

ÚTMUTATÓ A MUNKÁLTATÓ TANKÖNYV FELADATAIHOZ

1. feladat: A feladatban található képeslapok az elmúlt években tanult karácsonyi történetek grafikái átemelésével készültek. Ezeknek segítségével aktivizálhatjuk a korábbi évek anyagát.

4. feladat: Simeon történetéből a következő szavak hiányoznak: Simeon, Istenhez, hal meg, várakozott, templomba, Máriával és Józseffel, Jézussal, dicsérte